

Homerus

Ilias 24.468-571

ὦς ἄρα φωνήσας ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὀλυμπον
Ἑρμείας· Πρίαμος δ' ἐξ ἵππων ἄλτο χαμῶζε,
Ἴδαϊον δὲ κατ' ἀῦθι λίπεν· ὁ δὲ μίμνεν ἐρύκων
ἵππους ἡμιόνους τε· γέρων δ' ἰθὺς κίεν οἴκου,
τῆ ρ' Ἀχιλεὺς ἴζεσκε Διὶ φίλος· ἐν δέ μιν αὐτὸν
εὐρ', ἔταροι δ' ἀπάνευθε καθήατο· τὼ δὲ δύ' οἴω
ἦρως Αὐτομέδων τε καὶ Ἄλκιμος ὄζος Ἄρηος
ποίπνουον παρεόντε· νέον δ' ἀπέληγεν ἐδωδῆς
ἔσθων καὶ πίνων· ἔτι καὶ παρέκειτο τράπεζα.
τοὺς δ' ἔλαθ' εἰσελθὼν Πρίαμος μέγας, ἄγχι δ' ἄρα στὰς
χερσὶν Ἀχιλλῆος λάβε γούνατα καὶ κύσε χεῖρας
δεινὰς ἀνδροφόνους, αἳ οἱ πολέας κτάνον υἱας.
ὡς δ' ὅτ' ἂν ἄνδρ' ἄτη πυκινῇ λάβῃ, ὅς τ' ἐνὶ πάτρῃ
φῶτα κατακτείνας ἄλλων ἐξίκετο δῆμον
ἄνδρὸς ἐς ἀφνειοῦ, θάμβος δ' ἔχει εἰσορόωντας,
ὡς Ἀχιλεὺς θάμβησεν ἰδὼν Πρίαμον θεοειδέα·
θάμβησαν δὲ καὶ ἄλλοι, ἐς ἀλλήλους δὲ ἴδοντο.
τὸν καὶ λισσόμενος Πρίαμος πρὸς μῦθον ἔειπε·
μνήσαι πατρὸς σοῖο θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
τηλίκου ὡς περ ἐγών, ὀλοῶ ἐπὶ γήραος οὐδῶ·
καὶ μὲν που κείνον περιναίεται ἀμφὶς ἐόντες
τείρουσ', οὐδέ τις ἐστὶν ἀρῆν καὶ λοιγὸν ἀμῦναι.
ἀλλ' ἦτοι κείνός γε σέθεν ζῶοντος ἀκούων

χαίρει τ' ἐν θυμῷ, ἐπί τ' ἔλπεται ἦματα πάντα
ὕψεσθαι φίλον υἷον ἀπὸ Τροίηθεν ἰόντα·
αὐτὰρ ἐγὼ πανάποτμος, ἐπεὶ τέκον υἱας ἀρίστους
Τροίη ἐν εὐρείῃ, τῶν δ' οὐ τινὰ φημι λελεῖφθαι.
πεντήκοντά μοι ἦσαν ὅτ' ἦλυθον υἱες Ἀχαιῶν·
ἐννεακαίδεκα μὲν μοι ἦς ἐκ νηδύος ἦσαν,
τοὺς δ' ἄλλους μοι ἔτικτον ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκες.
τῶν μὲν πολλῶν θοῦρος Ἴφης ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν·
ὅς δέ μοι οἶος ἔην, εἴρυτο δὲ ἄστνυ καὶ αὐτούς,
τὸν σὺ πρῶην κτείννας ἀμυνόμενον περὶ πάτρης
Ἔκτορα· τοῦ νῦν εἶνεχ' ἰκάνω νήας Ἀχαιῶν
λυσόμενος παρὰ σείῳ, φέρω δ' ἀπερείσι' ἄποινα.
ἀλλ' αἰδεῖο θεοὺς Ἀχιλεῦ, αὐτόν τ' ἐλέησον
μνησάμενος σοῦ πατρός· ἐγὼ δ' ἐλεεινότερός περ,
ἔτλην δ' οἱ οὐ πῶ τις ἐπιχθόνιος βροτὸς ἄλλος,
ἄνδρὸς παιδοφόνιο ποτὶ στόμα χεῖρ' ὀρέγεσθαι.

Ὡς φάτο, τῷ δ' ἄρα πατὴρ ὑφ' ἴμερον ὤρσε γόοιο·
ἀψάμενος δ' ἄρα χειρὸς ἀπώσατο ἦκα γέροντα.
τῷ δὲ μνησαμένῳ ὃ μὲν Ἴφτορος ἀνδροφόνιο
κλαῖ' ἀδινὰ προπάροιθε ποδῶν Ἀχιλλῆος ἐλυσθείς,
αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς κλαῖεν ἐὼν πατέρ', ἄλλοτε δ' αὖτε
Πάτροκλον· τῶν δὲ στοναχὴ κατὰ δώματ' ὀρώρει.
αὐτὰρ ἐπεὶ ῥα γόοιο τετάρπετο δῖος Ἀχιλλεὺς,
καὶ οἱ ἀπὸ πραπίδων ἦλθ' ἴμερος ἠδ' ἀπὸ γυίων,
αὐτίκ' ἀπὸ θρόνου ὤρτο, γέροντα δὲ χειρὸς ἀνίστη
οἰκτίρων πολίων τε κάρη πολίων τε γένειον,
καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

ᾧ δεῖλ', ἦ δὴ πολλὰ κάκ' ἄνσχεο σὸν κατὰ θυμόν.
πῶς ἔτλης ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν ἐλθέμεν οἶος

ἄνδρὸς ἐς ὀφθαλμοὺς ὅς τοι πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς
υἷεας ἐξενάριξας; σιδήρειόν νύ τοι ἦτορ.
ἀλλ' ἄγε δὴ κατ' ἄρ' ἔξευ ἐπὶ θρόνου, ἄλγεα δ' ἔμπης
ἐν θυμῷ κατακεῖσθαι ἐάσομεν ἀχνύμενοί περ·
οὐ γὰρ τις πρῆξις πέλεται κρυεροῖο γόοιο·
ὥς γὰρ ἐπεκλώσαντο θεοὶ δειλοῖσι βροτοῖσι
ζῶειν ἀχνυμένοις· αὐτοὶ δέ τ' ἀκηδέες εἰσί.
δοιοὶ γάρ τε πίθοι κατακείαται ἐν Διὸς οὔδει
δώρων οἶα δίδωσι κακῶν, ἕτερος δὲ ἐάων·
ᾧ μὲν κ' ἀμμίξας δῶη Ζεὺς τερπικέραυνος,
ἄλλοτε μὲν τε κακῷ ὅ γε κύρεται, ἄλλοτε δ' ἐσθλῷ·
ᾧ δέ κε τῶν λυγρῶν δῶη, λωβητὸν ἔθηκε,
καὶ ἐ κακῇ βούβρωστις ἐπὶ χθόνα διῖαν ἐλαύνει,
φοιτᾷ δ' οὔτε θεοῖσι τετιμένος οὔτε βροτοῖσιν.
ὥς μὲν καὶ Πηλῆϊ θεοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα
ἐκ γενετῆς· πάντας γὰρ ἐπ' ἀνθρώπους ἐκέκαστο
ὄλβω τε πλούτῳ τε, ἄνασσε δὲ Μυρμιδόνεσσι,
καὶ οἱ θνητῷ ἐόντι θεᾶν ποίησαν ἄκοιτιν.
ἀλλ' ἐπὶ καὶ τῷ θῆκε θεὸς κακόν, ὅττι οἱ οὔ τι
παίδων ἐν μεγάροισι γονὴ γένετο κρειόντων,
ἀλλ' ἓνα παῖδα τέκεν παναώριον· οὐδέ νυ τόν γε
γηράσκοντα κομίζω, ἐπεὶ μάλα τηλόθι πάτρης
ἦμαι ἐνὶ Τροίῃ, σέ τε κήδων ἠδὲ σὰ τέκνα.
καὶ σέ γέρον τὸ πρὶν μὲν ἀκούομεν ὄλβιον εἶναι·

ὄσσον Λέσβος ἄνω Μάκαρος ἕδος ἐντὸς ἐέργει
καὶ Φρυγίη καθύπερθε καὶ Ἑλλήσποντος ἀπείρων,
τῶν σε γέρον πλούτω τε καὶ υἰάσι φασὶ κεκάσθαι.
αὐτὰρ ἐπεὶ τοι πῆμα τόδ' ἤγαγον Οὐρανίωνες
αἰεὶ τοι περὶ ἄστυ μάχαι τ' ἀνδροκτασίαι τε.
ἄνσχεο, μὴ δ' ἀλίαστον ὀδύρεο σὸν κατὰ θυμόν·
οὐ γάρ τι πρήξεις ἀκαχήμενος υἱὸς ἔηος,
οὐδέ μιν ἀνστήσεις, πρὶν καὶ κακὸν ἄλλο πάθησθα.

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γέρων Πρίαμος θεοειδής·
μὴ πω μ' ἐς θρόνον ἴζε διοτρεφὲς ὄφρα κεν Ἔκτωρ
κεῖται ἐνὶ κλισίησιν ἀκηδής, ἀλλὰ τάχιστα
λῦσον ἴν' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω· σὺ δὲ δέξαι ἄποινα
πολλά, τά τοι φέρομεν· σὺ δὲ τῶνδ' ἀπόναιο, καὶ ἔλθοις
σὴν ἐς πατρίδα γαίαν, ἐπεὶ με πρῶτον ἔασας
αὐτόν τε ζῶειν καὶ ὄρᾶν φάος ἡέλιιο.

Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
μηκέτι νῦν μ' ἐρέθιζε γέρον· νοέω δὲ καὶ αὐτὸς
Ἔκτορά τοι λῦσαι, Διόθεν δέ μοι ἄγγελος ἦλθε
μήτηρ, ἣ μ' ἔτεκεν, θυγάτηρ ἀλίοιο γέροντος.
καὶ δέ σε γινώσκω Πρίαμε φρεσίν, οὐδέ με λήθεις,
ὅτι θεῶν τίς σ' ἦγε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
οὐ γάρ κε τλαίη βροτὸς ἐλθέμεν, οὐδὲ μάλ' ἠβῶν,
ἐς στρατόν· οὐδὲ γὰρ ἂν φυλάκους λάθοι, οὐδέ κ' ὀχῆα
ρεῖα μετοχλίσσειε θυράων ἡμετεράων.
τῶ νῦν μὴ μοι μᾶλλον ἐν ἄλγεσι θυμόν ὀρίνης,
μὴ σε γέρον οὐδ' αὐτόν ἐνὶ κλισίησιν ἐάσω
καὶ ἰκέτην περ ἐόντα, Διὸς δ' ἀλίτωμαι ἐφετμάς.

Ἦς ἔφατ', ἔδεισεν δ' ὁ γέρον καὶ ἐπέθετο μύθῳ.